

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI KONGRESİ 2017

GELECEĞİMİZ İÇİN BÜYÜME

14 KASIM 2017

DR. VAHDETTİN ERTAŞ

SERMAYE PİYASASI KURULU BAŞKANI

KONUŞMA METNİ

Sermaye piyasalarımızın kıymetli temsilcileri,

Değerli basın mensupları,

Yurt dışından kongremize teşrif eden misafirlerimiz,

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından düzenlenen "Geleceğimiz İçin Büyüme" temalı kongremize hoş geldiniz diyor, hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

2 gün sürecek panel, oturum ve tartışmaların, değişik ülke tecrübelerinin yatırımcılarımız, iş dünyamız, milletimiz ve tüm dünya için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Kongre'nin İstanbul'u bir finans merkezi yapma hedefimize katkı sağlayacağına ve verimli sonuçlar ortaya çıkaracağına inanıyorum. Siz değerli katılımcılara ve konuşmacılara teşekkür ediyorum.

Değerli Misafirler

Hepimizin yakından takip ettiği gibi tarihin son on yılına damgasını vuran küresel krize ilaveten, jeopolitik belirsizlikler hem küresel hem de yerel ölçekte gündemimizde yer almaya devam etmektedir.

Küresel ekonomiye yön veren ülkelerde parasal sıkılaşmaya geçiş sinyalleri, uzak doğuda ısınan gerilim, Suriye ve Irak başta olmak üzere yakın coğrafyamızdaki jeopolitik gelişmeler, ekonomik birimlerin kararlarını etkilemektedir. Bu nedenle küresel ekonomi, 2008 kriz öncesi ulaştığı güçlü büyüme seviyesine henüz ulaşamamıştır.

Geçen yıl büyüme; gelişmiş ülkelerde ortalama yüzde 1,7, gelişmekte olan ülkeler de yüzde 4,3, dünya ortalaması da yüzde 3,2 olarak gerçekleşmiştir. Brezilya ve Rusya gibi ülkelerin küçülmesi dikkat çekicidir. İçinde bulunduğumuz yıl için uluslararası göstergeler bir parça daha umut vericidir.

Değerli Misafirler

Dışarıda durum böyle iken, ülkemiz göstermiş olduğu ekonomik performansla uluslararası kuruluşları şaşırtmaya devam etmektedir. 2017 ilk altı ayı için açıklanan %5,1'lik büyüme rakamı, üçüncü çeyrek için çift haneli büyüme öncü göstergeleri, yılsonunda %7 civarında bir büyümenin sürpriz olmayacağını ortaya koymaktadır.

Bu performansla birlikte ülkemizin 2017 yılı dünya büyüme liginde, Çin ve Hindistan'la birlikte ilk üç sırada yer alacağını tahmin ediyoruz.

2018 – 2020 dönemi için hazırlanan orta vadeli programda da %5,5'lik bir büyüme hedeflenmektedir. IMF, Dünya Bankası, OECD ve diğer uluslararası kuruluşlar son dönemde yaptıkları açıklamalarda Türkiye'nin 2017 ve sonrası için büyüme oranlarını yukarı yönlü revize etmişlerdir. Bu açıklamalar ülkemizin hedefine emin adımlarla ilerlendiğinin açık sinyalleridir.

Orta vadeli planda da açıklandığı üzere, ilk on ekonomi arasında yer alma hedefi doğrultusunda, ülkemizde önümüzdeki dönemde alt yapı yatırımlarına ve mega projelere devam edilecek, enerjide dışa bağımlılığı azaltacak yenilenebilir enerji kaynaklarına öncelik verilecek, beşeri sermaye ve işgücü niteliğini artırmaya yönelik yatırımlar yapılacak, yüksek katma değerli üretimin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Türkiye'nin dört bir yanının havaalanları, köprüler, hızlı trenler, otoyollar, toplu konut projeleri, enerji ve diğer alt yapı yatırımları ile çehresi değişiyor. Her biri milyar dolarlık yatırımlar büyük bir hızla ilerliyor. Türkiye küresel alt yapı yatırımlarında %40'lık payla ilk sırada yer alıyor. Ülkemizin yerli otomobil projesinin önceki hafta Sn. Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanması heyecanımızı daha da artırmıştır.

Değerli Misafirler

Mega projeler ve şirketlerimizin performansı için finansman kaynağı son derece önemli bir konudur. Finansman kaynaklarına erişimi kolaylaştırabildiğimiz,

çeşitlendirebildiğimiz ölçüde hem proje maliyetleri aşağıya çekilecek hem de planlanan tarihlerde yatırımların tamamlanması kolaylaşacaktır. Söz konusu projeler tamamlandığı oranda toplumsal gelişim ve refahımız artacak, yatırım ortamımız iyileşmeye devam edecektir.

Özel sektör ile birlikte tamamlanacak bu yatırımların makul bir finansman maliyeti ile sağlanması için sermaye piyasalarımızın güçlenmesi, ürün çeşitliliğinin sağlanması, piyasanın büyümesi ve derinleşmesi son derece önemlidir. Bu konuda kurulumuz başta olmak üzere, şirketlerimize, yatırım kuruluşlarımıza, portföy yönetim sektörümüze ve tüm paydaşlarımıza önemli bir görev düşmektedir.

Değerli Misafirler

Bundan kısa bir süre öncesine kadar ülkemizde hisse senedi ve banka kredileri dışında büyük altyapı yatırımlarının finansmanında kullanılacak finansman kaynakları yok iken bugün, tahvil, sukuk, gayrimenkul yatırım fonu ve ortaklıkları, gayrimenkul sertifikaları, altyapı gayrimenkul yatırım ortaklıkları gibi çok sayıda alternatif finansman modeline ilişkin hukuki düzenlemeler Kurulumuz tarafından tamamlanmış, uygulanmasına başlanmıştır.

Kurulumuz tarafından 2016 yılında şirketlerimize yaklaşık 350 milyar TL'lik ihraç izni verilmiştir. 2017 yılı içinde bu tutar %50 artışla 500 milyar TL'nı aşacaktır.

Tahvil, bono, hisse senedi ve diğer araçlar yoluyla sermaye piyasalarımıza küresel sermaye girişi artarak devam etmektedir. Bu girişlerinde katkısıyla BİST endeksi yıl içinde 100 binli rakamları aşmış ve yılbaşına göre %35'i aşan artışla dünyanın en çok kazandıran borsaları arasında yerini almıştır.

Borsada işlem gören şirketlerimizin değeri 800 milyar TL'ye ulaşmış, bir milyon bakiyeli hisse senedi yatırımcısından oluşan sermaye piyasalarımızın son yıllarda gerçekleştirilen yapısal reformlarla birlikte çehresi değişmiş, kurumsal yatırımcılarımız sektörde ağırlıklı bir konuma ulaşmıştır.

Nitekim son durum itibariyle hisse senedi, tahvil, bono, yatırım fonu, Otomatik BES, Gönüllü BES ve benzeri araçlar yoluyla 14 milyonu aşan vatandaşımız doğrudan veya dolaylı olarak sermaye piyasalarımızın yatırımcısı olmuştur.

Değerli misafirler,

Küresel finans sistemi bugün krediye dayalı, giderek borçlanmayı artıran, firmaları ve tüketicileri faiz yükü altında inleyen, yatırımları engelleyen, istihdama katkı sağlamayan, gelir dağılımını giderek bozan geleneksel risk transferine dayalı bir yapı içerisinde çalışmaktadır.

Nitekim uluslararası bir kuruluşun yaptığı analize göre küresel borç stoğu 2000 yılında 87 trilyon dolar iken, bu rakam kriz öncesi yıl olan 2007 yılında 142 trilyon dolara, 7 yıl sonra yani 2014 yılında da 199 trilyon dolara ulaşmıştır. Bugün bu rakamın 225 trilyon dolar civarına ulaştığı tahmin edilmektedir.

10 yılda küresel borç yükü iki katını aşmıştır, bu tablo sürdürülebilir değildir. Çözüm; daha az borç, daha düşük faiz, daha çok paylaşım, daha adil, daha insani, karı ve zararı paylaşmayı esas alan yeni bir finansal mimarinin vakit geçirmeden oluşturulmasıdır.

Dünyada borç yükü neden artıyor? Çünkü ödenen kredi faizlerini şirketler gider olarak yazıyor, faiz maliyetinin bir kısmı üçüncü kişilere daha açık ifadeyle kamuya aktarılıyor. Biz bu yanlış teşvik sisteminin değişmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bu konuda dünyada ilk adımı Türkiye olarak biz attık. Tüm dünyada borç için ödenen faiz giderleri vergi matrahından indirilirken, 2015 yılında Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yaptığımız değişiklikle, şirketlerimize nakit olarak konulan sermaye için belirli bir süre kısıtı koymadan ortalama kredi faizi kadar gider yazma imkanı getirdik.

Son derece önemli bu değişikliğin hem ülkemizde bilinirliğinin ve uygulamasının artmasını hem de diğer ülkelerde de benzer bir bakış açısına geçilmesini kaçınılmaz bir ihtiyaç olarak görüyoruz.

Değerli Misafirler

Bu bakış açısı içinde sermaye piyasalarımızın daha da geliştirilmesi, şirketlerimizin ve mega projelerimizin sadece kredileriyle değil farklı sermaye piyasası araçları yoluyla finansman kaynaklarına erişimleri önümüzdeki dönemde öncelikli gündem maddemiz olacaktır.

Faizsiz finans ürünlerinin yaygınlaştırılması ve çeşitlendirilmesini sağlayacak, uluslararası standartlarda sektörün kurumsal ve hukuki altyapısının geliştirilmesine devam edeceğiz.

İstanbul Finans Merkezi projesi ile ortaya konulan vizyon çerçevesinde, Türkiye'nin küresel boyutta bir fon yönetim merkezi olmasını, faizlerin daha düşük seviyelere çekilmesine katkı verilmesini, on binlerce gencimize finans sektöründe yeni iş alanları açılmasını, büyük küresel şirketlerinin ana ya da bölgesel merkezlerini Türkiye'ye çekmeyi hedefliyoruz.

Faize karşı duyarlı vatandaşlarımıza sunulmak üzere önümüzdeki dönemde yeni girişimlerde bulunacağız. Eğitim gibi yeni uzun vadeli tasarruf ve yatırımı teşvik edecek fon türlerini hayata geçireceğiz. Bu birikimlerin İslami esaslara uygun bir şekilde ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayacak reel yatırımlara yönlendirilmesini sağlayacağız.

Ekonominin can damarı olan girişimci ruhunu destekleyeceğiz ve yeni fikirleri ticari değere dönüştürecek erken aşama finansmana erişimi kolaylaştıracağız. Bu kapsamda halen Meclis'te görüşülmekte olan Kanun'la düzenleme yetkisi Kurulumuza verilen Kitle fonlaması sistemini çok kısa süre içinde hayata geçireceğiz.

Bu düşüncelerle sözlerime son verirken kongrenin düzenlenmesinde emeği geçen herkese ve tüm katılımcılara teşekkür ediyor, tüm insanlık için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.